

۱- قانون بیمه :

مصوبات مجلس شورای ملی مورخ ۱۳۱۶/۲/۷ که در ۳۶ ماده تصویب شده و در تمامی قرارداد های بیمه حاکم خواهد بود .

معاملات بیمه

ماده ۱ - بیمه عقدی است که به موجب آن یک طرف تعهد می کند در ازاء پرداخت وجه یا جوهی از طرف دیگر در صورت وقوع یا بروز حادثه خسارت وارده بر او را جبران نموده یا وجه معینی بپردازد .

متعهد را بیمه گر طرف تعهد را بیمه گذار وجهی را که بیمه گذار به بیمه گر می پردازد حق بیمه و آنچه را که بیمه می شود موضوع بیمه نامند .

ماده ۲ - عقد بیمه و شرایط آن باید به موجب سند کتبی باشد و سند مزبور موسوم به بیمه نامه خواهد بود .

ماده ۳ - در بیمه نامه باید امور ذیل بطور صریح قید شود .

۱ - تاریخ انعقاد قرارداد .

۲ - اسم بیمه گر و بیمه گذار .

۳ - موضوع بیمه .

۴ - حادثه یا خطری که عقد بیمه به مناسبت آن بعمل آمده است .

۵ - ابتدا و انتهای بیمه .

۶ - حق بیمه

۷ - میزان تعهد بیمه گر در صورت وقوع حادثه

ماده ۴ - موضوع بیمه ممکن است مال باشد اعم از عین یا منفعت یا هر حق مالی یا هر نوع مسوولیت حقوقی مشروط بر اینکه بیمه گذار نسبت به بقاء آنچه بیمه می دهد ذی نفع باشد و همچنین ممکن است بیمه برای حادثه یا خطری باشد که از وقوع آن بیمه گذار متضرر می گردد .

ماده ۵ - بیمه گذار ممکن است اصیل باشد یا به یکی از عناوین قانونی نمایندگی صاحب مال یا شخص ذینفع را داشته یا مسوولیت حفظ آن را از طرف صاحب مال داشته باشد .

ماده ۶ - هرکس بیمه می دهد بیمه متعلق به خود اوست مگر آنکه در بیمه نامه تصریح شده باشد که مربوط به دیگری است لیکن در بیمه حمل و نقل ممکن است بیمه نامه بدون ذکر اسم (بنام حامل) تنظیم شود .

ماده ۷ - طلبکاری می تواند مالی را که در نزد او وثیقه یا رهن است بیمه دهد در این صورت هرگاه حادثه ای نسبت به مال مزبور رخ دهد از خساراتی که بیمه گر باید بپردازد تا میزان آنچه را که بیمه گذار در تاریخ وقوع حادثه طلبکار است به شخص او و بقیه به صاحب مال تعلق خواهد گرفت .

ماده ۸ - در صورتی که مالی بیمه شده باشد در مدتی که بیمه باقیست نمی توان همان مال را به نفع همان شخص و از همان خطر مجدداً بیمه نمود .

ماده ۹ - در صورتی که مالی به کمتر از قیمت بیمه شده باشد نسبت به بقیه قیمت می توان آن را بیمه نمود در این صورت هر یک از بیمه گران به نسبت مبلغی از مال که بیمه کرده است مسوول خواهد بود .

ماده ۱۰ - در صورتی که مالی به کمتر از قیمت واقعی بیمه شده باشد فقط به تناسب مبلغی که بیمه کرده است با قیمت واقعی مال مسوول خسارت خواهد بود .

فسخ و بطلان

ماده ۱۱ - چنانچه بیمه گذار یا نماینده او با قصد تقلب مالی را اضافه بر قیمت عادلانه در موقع عقد قرارداد بیمه داده باشد عقد بیمه باطل و حق بیمه دریافتی قابل استرداد نیست .

ماده ۱۲ - هرگاه بیمه گذار عمداً از اظهار مطالبی خودداری کند یا عمداً اظهارات کاذب بنماید و مطالب اظهار نشده یا اظهارات کاذب طوری باشد که موضوع خطر را تغییر داده یا از اهمیت آن در نظر بیمه گر بکاهد عقد بیمه باطل خواهد بود حتی اگر مراتب مذکوره تأثیری در وقوع حادثه نداشته باشد . در این صورت نه فقط وجوهی که بیمه گذار پرداخته است قابل استرداد نیست بلکه بیمه گر حق دارد اقساط بیمه را که تا آن تاریخ عقب افتاده است نیز از بیمه گذار مطالبه کند .

ماده ۱۳ - اگر خودداری از اظهار مطالبی یا اظهارات خلاف واقع از روی عمد نباشد عقد بیمه باطل نمی شود - در این صورت هرگاه مطالب اظهار نشده یا اظهار خلاف واقع قبل از وقوع حادثه معلوم شود بیمه گر حق دارد یا اضافه حق بیمه را از بیمه گذار

در صورت رضایت او دریافت داشته قرارداد را ابقاء کند و یا قرارداد بیمه را فسخ کند - در صورت فسخ بیمه گر باید مراتب را به موجب اظهار نامه یا نامه سفارشی دو قبضه به بیمه گذار اطلاع دهد اثر فسخ ده روز پس از ابلاغ مراتب به بیمه گذار شروع می شود و بیمه گر باید اضافه حق بیمه دریافتی تا تاریخ فسخ را به بیمه گذار مسترد دارد .

در صورتی که مطالب اظهار نشده یا اظهار خلاف واقع بعد از وقوع حادثه معلوم شود خسارت به نسبت وجه بیمه پرداختی و وجهی که بایستی در صورت اظهار خطر بطور کامل و واقع پرداخته شده باشد تقلیل خواهد یافت .

ماده ۱۴- بیمه گر مسوول خسارات ناشیه از تقصیر بیمه گذار یا نمایندگان او نخواهد بود .

ماده ۱۵- بیمه گذار باید برای جلوگیری از خسارت مراقبتی را که عادتاً هرکس از مال خود می نماید نسبت به موضوع بیمه نیز بنماید و در صورت نزدیک شدن حادثه یا وقوع آن اقداماتی را که برای جلوگیری از سرایت و توسعه خسارت لازم است بعمل آورد . اولین زمان امکان و منتهی در ظرف پنج روز از تاریخ اطلاع خود از وقوع حادثه بیمه گر را مطلع سازد والا بیمه گر مسوول نخواهد بود مگر آنکه بیمه گذار ثابت کند که بواسطه حوادثی که خارج از اختیار او بوده است اطلاع به بیمه گر در مدت مقرر برای او مقدور نبوده است .

مخارجی که بیمه گذار برای جلوگیری از توسعه خسارت می نماید بر فرض که منتج به نتیجه نشود بعهدہ بیمه گر خواهد بود ولی هر گاه بین طرفین در موضوع لزوم مخارج مزبوره یا تناسب آن با موضوع بیمه اختلافی ایجاد شود حل اختلاف به حکم یا محکمہ رجوع می شود .

ماده ۱۶- هرگاه بیمه گذار در نتیجه عمل خود خطری را که به مناسبت آن بیمه منعقد شده است تشدید کند یا یکی از کیفیات آن بیمه منعقد شده است تشدید کند یا یکی از کیفیات یا وضعیت موضوع بیمه را بطوری تغییر دهد که اگر وضعیت مزبور قبل از قرارداد موجود بود بیمه گر حاضر برای انعقاد قرارداد با شرایط مذکوره در قرارداد نمی گشت باید بیمه گر را بلافاصله از آن مستحضر کند - اگر تشدید خطر یا تغییر وضعیت موضوع بیمه در نتیجه عمل بیمه گذار نباشد مشارالیه باید مراتب را در ظرف ده روز از تاریخ اطلاع خود رسماً به بیمه گر اعلام کند .

در هر دو مورد مذکور در فوق بیمه گر حق دارد اضافه حق بیمه را معین نموده به بیمه گذار پیشنهاد کند و در صورتی که بیمه گذار حاضر برای قبولی و پرداخت آن نشود قرارداد را فسخ کند و اگر تشدید خطر در نتیجه عمل خود بیمه گذار باشد خسارات وارده را نیز از مجرای محاکم عمومی از او مطالبه کند و در صورتی که بیمه گر پس از اطلاع تشدید خطر به نحوی از انحاء رضایت به بقاء عقد قرارداد داده باشد مثل آنکه اقساطی از وجه بیمه را پس از اطلاع از مراتب از بیمه گذار قبول کرده یا خسارت بعد از وقوع حادثه به او پرداخته باشد دیگر نمی تواند به مراتب مذکوره استناد کند - وصول اقساط حق بیمه بعد از اطلاع از تشدید خطر یا پرداخت خسارت پس از وقوع حادثه و نحو آن دلیل بر رضایت بیمه گر به بقاء قرارداد می باشد .

ماده ۱۷- در صورت فوت بیمه گذار یا انتقال موضوع بیمه به دیگری اگر ورثه یا منتقل الیه کلیه تعهداتی را که موجب قرارداد بعهدہ بیمه گذار بوده است در مقابل بیمه گر اجرا کند عقد بیمه به نفع ورثه یا منتقل الیه به اعتبار خود باقی می ماند مع هذا هر یک از بیمه گر یا ورثه یا منتقل الیه حق فسخ آن را نیز خواهند داشت .

بیمه گر حق دارد در ظرف سه ماه از تاریخی که منتقل الیه قطعی موضوع بیمه تقاضای تبدیل بیمه نامه را به نام خود می نماید عقد بیمه را فسخ کند .

در صورت انتقال موضوع بیمه به دیگری ناقل مسوول کلیه اقساط عقب افتاده وجه بیمه در مقابل بیمه گر خواهد بود لیکن از تاریخی که انتقال را به بیمه گر بموجب نامه سفارشی یا اظهار نامه اطلاع می دهد نسبت به اقساطی که از تاریخ اطلاع به بعد باید پرداخته شود مسوول نخواهد بود .

اگر ورثه یا منتقل الیه متعدد باشند هر یک از آنها نسبت به تمام وجه بیمه در مقابل بیمه گر مسوول خواهد بود .

ماده ۱۸- هرگاه معلوم شود خطری که برای آن بیمه به عمل آمده قبل از عقد قرارداد واقع شده بوده است قرارداد بیمه باطل و بی اثر خواهد بود در این صورت اگر بیمه گر وجهی از بیمه گذار گرفته باشد عشر از مبلغ مزبور را بعنوان مخارج کسر و بقیه را باید به بیمه گذار مسترد دارد .

مسولیت بیمه گر

ماده ۱۹- مسوولیت بیمه گر عبارت است از تفاوت قیمت مال بیمه شده بلافاصله قبل از وقوع حادثه با قیمت باقی مانده آن بلافاصله بعد از حادثه خسارت حاصله به پول نقد پرداخته خواهد شد مگر اینکه حق تعمیر و یا عوض برای بیمه گر در سند بیمه پیش بینی شده باشد در این صورت بیمه گر ملزم است موضوع بیمه را در مدتی که عرفاً کمتر از آن نمی شود تعمیر کرده یا عوض را تهیه و تحویل نماید . در هر صورت حداکثر مسوولیت بیمه گر از مبلغ بیمه شده تجاوز نخواهد کرد .

ماده ۲۰- بیمه گر مسوول خساراتی که عیب ذاتی مال ایجاد می شود نیست مگر آنکه در بیمه نامه شرط خلافی شده باشد .

ماده ۲۱- خسارات وارده از حریق که بیمه گر مسوول آن است عبارت است از:

۱- خسارت وارده به موضوع بیمه از حریق اگر چه حریق در نزدیکی آن واقع شده باشد .

۲- هر خسارت یا تنزل قیمت وارده به اموال از آب یا هر وسیله دیگری که برای خاموش کردن آتش بکار برده شده است .

۳- تلف شدن یا معیوب شدن مال در موقع نجات دادن آن از حریق .

۴- خسارت وارده به اموال بیمه شده در نتیجه خراب کردن کلی یا جزئی بناء برای جلوگیری از سرایت یا توسعه حریق .

ماده ۲۲- در بیمه های ذیل خسارت به این طریق حساب می شود:

۱- در بیمه حمل و نقل قیمت مال در مقصد .

۲- در بیمه منافع که متوقف بر امری است منفعی که در صورت پیشرفت امر عاید بیمه گذار می شد .

۳- در بیمه محصول زراعتی قیمت آن در سر خرمن و موقع برداشت محصول . برای تعیین میزان واقعی خسارت مخارج و حق

الزحمه که در صورت عدم وقوع حادثه به مال تعلق می گرفت از اصل قیمت کسر خواهد شد و در هر صورت میزان خسارت از

قیمت معینه در بیمه نامه تجاوز نخواهد کرد .

ماده ۲۳- در بیمه عمر یا نقص یا شکستن عضوی از اعضاء بدن مبلغ پرداختی بعد از مرگ یا نقصان عضو باید بطور قطع در موقع

عقد بیمه بین طرفین معین شود .

بیمه عمر یا بیمه نقصان یا شکستن عضو شخص دیگری در صورتی که آن شخص قبلاً رضایت خود را کتبا نداده باشد باطل است .

هرگاه بیمه گذار اهلیت قانونی نداشته باشد رضایت ولی یا قیم او شرط است .

اگر بیمه راجع به عمر یا نقص یا شکستن عضو بدن جماعتی بطور کلی باشد میزان خسارت عبارت از مبلغی خواهد بود که مطابق

تعرفه قبلاً بین طرفین معین می شود .

ماده ۲۴- وجه بیمه عمر که باید بعد از فوت پرداخته شود به ورثه قانونی متوفی پرداخته می شود مگر اینکه در موقع عقد بیمه یا بعد

از آن در سند بیمه قید دیگری شده باشد که در این صورت وجه بیمه متعلق به کسی خواهد بود که در سند بیمه اسم برده شده است .

ماده ۲۵- بیمه گذار حق دارد ذی نفع در سند بیمه عمر خود را تغییر دهد مگر آنکه آن را به دیگری انتقال داده و بیمه نامه را هم به

منتقل الیه تسلیم کرده باشد .

ماده ۲۶- در تمام مدت اعتبار قرارداد بیمه عمر بیمه گذار حق دارد وجه معینه در بیمه نامه را به دیگری منتقل نماید انتقال مزبور

باید به امضاء انتقال دهنده و بیمه گر برسد .

ماده ۲۷- اثرات قانونی انتقال وجه بیمه عمر از تاریخ فوت بیمه شده شروع می شود ولی اگر بیمه گذار از بابت آن وجهی دریافت

کرده یا نسبت به آن با بیمه گر معامله نموده باشد در کمال اعتبار خواهد بود .

ماده ۲۸- بیمه گر مسوول خسارات ناشیه از جنگ و شورش نخواهد بود مگر آنکه خلاف آن در بیمه نامه شرط شده باشد .

ماده ۲۹- در مورد بیمه مال منقول در صورت وقوع حادثه و پرداخت خسارت به بیمه گذار بیمه گر از هرگونه مسولیت در مقابل

ثالث بری می شود .

ماده ۳۰- بیمه گر در حدودی که خسارات وارده را قبول یا پرداخت می کند در مقابل اشخاصی که مسوول وقوع حادثه یا خسارت

هستند قائم مقام بیمه گذار خواهد بود و اگر بیمه گذار اقدامی کند که منافی با عقد مزبور باشد در مقابل بیمه گر مسوول شناخته می

شود .

ماده ۳۱- در صورت توقف یا افلاس بیمه گر بیمه گذار حق فسخ قرارداد را خواهد داشت .

ماده ۳۲- در صورت ورشکستگی بیمه گر بیمه گذار ان نسبت به سایر طلبکاران حق تقدم دارند و بین معاملات مختلف بیمه در درجه

اول حق تقدم با معاملات بیمه عمر است .

ماده ۳۳- بیمه گر نسبت به حق بیمه در مقابل هرگونه طلبکاری بر مال بیمه شده حق تقدم دارد حتی اگر طلب سایرین به موجب سند

رسمی باشد .

ماده ۳۴- اگر در يك قرارداد بیمه موضوعات مختلفه بیمه شده باشد در صورت اثبات تقلب از طرف بیمه گذار نسبت به يکي از آن موضوعات بطلان نسبت به سایر موضوعات نیز سرایت کرده تمام قرارداد باطل خواهد بود. موضوعات مختلفه که در يك بیمه نامه ذکر مي شود در حکم يك قرارداد محسوب است .

ماده ۳۵- طرفین مي توانند در قراردادهای بیمه هر شرط دیگری بنمایند لیکن موعده مذکوره در ماده ۱۶ را نمی توانند تقلیل دهند ولي ممکن است موعده را به رضایت یکدیگر تمدید کنند . این قانون شامل قراردادهای گذشته بیمه نیز خواهد بود .

ماده ۳۶- مرور زمان دعای ناشی از بیمه دو سال است و ابتدای آن از تاریخ وقوع حادثه منشاء دعوی خواهد بود لکن دعای که قبل از اجرای این قانون در محاکم طرح شده باشد مشمول این ماده نخواهد بود . این قانون که مشتمل بر سي و شش ماده است در جلسه هفتم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و شانزده به تصویب مجلس شورای ملي رسید.

شرایط عمومی :

شورای عالی بیمه در اجرای بند ۳ ماده ۱۷ قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری شرایط عمومی بیمه نامه آتش سوزی ، صاعقه ، انفجار مشتمل بر ۳۴ ماده را در جلسه مورخ ۱۳۶۶/۰۸/۲۷ تصویب نموده که از سال ۱۳۶۷ با تغییرات بشرح ذیل به مرحله اجرا درآمد.

فصل اول کلیات

ماده ۱- اساس قرارداد

این بیمه نامه براساس قانون بیمه مصوب اردیبهشت ماه سال ۱۳۱۶ و پیشنهاد کتبی بیمه گذار (که جزء لاینفک بیمه نامه می باشد) تنظیم گردیده است و مورد توافق می باشد.

آن قسمت از پیشنهاد کتبی بیمه گذار که مورد قبول بیمه گر واقع نگردیده و کتبا" به بیمه گذار همزمان با صدور بیمه نامه اعلام گردیده است جزء تعهدات بیمه گر محسوب نمیگردد.

ماده ۲- بیمه گر

بیمه گر شرکت بیمه ایست که مشخصات آن در این بیمه نامه قید گردیده و جبران خسارت احتمالی را طبق شرایط مقرر در این بیمه نامه بعهده میگیرد.

ماده ۳- بیمه گذار

بیمه گذار شخص حقیقی یا حقوقی مذکور در این بیمه نامه است که بیمه را خریداری نموده و متعهد پرداخت حق بیمه آن می باشد.

ماده ۴- ذینفع

ذینفع هر شخص حقیقی یا حقوقی مذکور در این بیمه نامه اعم از بیمه گذار می باشد که در تمام یا قسمتی از موضوع بیمه نفع داشته باشد.

ماده ۵- مورد بیمه

مورد بیمه اموال مندرج در جدول مشخصات این بیمه نامه است که متعلق به بیمه گذار و یا در تصرف وی در محل مورد بیمه باشد. اموال سایر اشخاص تا حدودی که با نوع اشتغال بیمه گذار ارتباط دارد و همچنین اثاثیه منزل و سایر اموال متعلق به اعضاء خانواده بیمه گذار یا کارگرانی که در منزل وی به سر میبرند ، مشروط بر این که بهای آنها در سرمایه بیمه شده منظور و در محل مورد بیمه مستقر باشد بیمه شده محسوب میشود.

ماده ۶- مدت بیمه

مدت بیمه از ساعت ۱۲ روزی که به عنوان تاریخ شروع در بیمه نامه قید گردیده است آغاز و در ساعت ۱۲ روز انقضاء بیمه نامه خاتمه مییابد مگر آن که خلاف آن در بیمه نامه تصریح شده باشد.

ماده ۷- اعتبار بیمه نامه

اعتبار بیمه نامه و تعهد بیمه گر بعد از پرداخت اولین قسط حق بیمه آغاز میگردد و بیمه گذار مدیون باقیمانده حق بیمه خواهد بود مگر آن که تاریخ شروع موخری کتبا" مورد توافق قرار گیرد . ولی در هر حال پایان مدت قرار داد در صورت نبودن شرط خلاف تاریخ مندرج در بیمه نامه می باشد.

ماده ۸- اصل غرامت

جبران خسارت در هیچ مورد از میزان زیان وارده به بیمه گذار نسبت به مورد بیمه در زمان وقوع خسارت تجاوز نمی نماید.

فصل دوم شرایط

ماده ۹- اصل حسن نیت

بیمه گذار مکلف است با رعایت دقت و صداقت در پاسخ به پرسشهای بیمه گر کلیه اطلاعات راجع به موضوع بیمه را در اختیار بیمه گر قرار دهد.

اگر بیمه گذار در پاسخ به پرسش بیمه گر عمدا" از اظهار مطلبی خودداری نماید و یا عمدا" بر خلاف واقع اظهاری بنماید قرار داد بیمه باطل و بلااثر خواهد بود ولو مطلبی که کتمان شده یا بر خلاف واقع اظهار شده هیچگونه تاثیری در وقوع حادثه نداشته باشد . در اینصورت نه فقط وجوه پرداختی بیمه گذار به وی مسترد نخواهد شد بلکه بیمه گر میتواند مانده حق بیمه را نیز مطالبه نماید.

ماده ۱۰- خطرات بیمه شده

تامین بیمه گر با رعایت استثنائات و محدودیتهای مندرج در بیمه نامه شامل تحقق خسارت ناشی از خطرات زیر خواهد بود.

۱- آتش :

در این بیمه نامه منظور از آتش عبارت است از ترکیب هر ماده با اکسیژن به شرط آن که با شعله همراه باشد.

۲- صاعقه :

در این بیمه نامه صاعقه عبارت است از تخلیه بارالکتریکی بین دو ابر یا بین ابر و زمین که بر اثر القاء دوبار مخالف به وجود می آید.

۳- انفجار:

در این بیمه نامه انفجار به مفهوم هر نوع آزاد شدن ناگهانی انرژی حاصل از انبساط گاز و یا بخار است.

ماده ۱۱- خسارت و هزینه های قابل تامین :

این بیمه نامه خسارت مشروحه زیر را تامین مینماید:

۱- خسارت مستقیم ناشی از آتش , صاعقه و انفجار.

۲- خسارت و هزینه ناشی از اقدامات لازم که بمنظور جلوگیری از توسعه خسارت صورت میگیرد. همچنین خسارت و هزینه ناشی از نقل مکان ضروری مورد بیمه به منظور نجات آن از خطرات بیمه شده .

ماده ۱۲- حدود خسارت قابل تامین :

این بیمه نامه خسارت مستقیم به مورد بیمه را که ناشی از آتش , صاعقه و انفجار در مکان و محل مورد بیمه باشد به شرح مندرج در بیمه نامه و به میزان زیان وارده به بیمه گذار نسبت به مال بیمه شده جبران خواهد نمود.

خسارت قابل پرداخت نمیتواند از مابه التفاوت ارزش هر يك از اقلام بیمه شده بلافاصله قبل و بعد از وقوع خسارت و یا در صورت خسارت و یا در صورت خسارت کلی از مبلغ بیمه شده هر يك از اقلام خسارت دیده تجاوز نماید و زیان حاصله از وقفه در کار و تولید و زیان ناشی از افزایش هزینه تعمیر , بازسازی و تاسیس مجدد بیمه نمیشود.

تبصره : سرمایه بیمه در صورت وقوع خسارت , بمیزان خسارت تقلیل می یابد, لکن بیمه گذار میتواند با پرداخت حق بیمه اضافی سرمایه بیمه را افزایش دهد.

شرکتهای بیمه میتوانند از تقلیل سرمایه تا ۵٪ بدون دریافت حق بیمه اضافی صرفنظر نمایند

ماده ۱۳- خطرات اضافی :

در صورت موافقت بیمه گر و دریافت حق بیمه اضافی میتوان خطرات دیگری را مضاف به آنچه تحت عنوان خطرات بیمه شده آمده است بیمه نمود.

تامین خطرات اضافی منوط به صدور الحاقیه خواهد بود.

ماده ۱۴- پرداخت حق بیمه :

در صورت نبودن شرط خلاف بیمه گذار موظف است حق بیمه را در مقابل دریافت بیمه نامه نقداً بپردازد و قبض رسیدیکه به امضا, مجاز بیمه گر رسیده باشد اخذ نماید.

ماده ۱۵ کتبی بودن اظهارات :

پیشنهاد و اظهار بیمه گذار و بیمه گر بایستی کتبا" به آخرین نشانی اعلام شده ارسال گردد.

ماده ۱۶- کاهش ارزش مورد بیمه :

در صورتیکه بهای اموال بیمه شده بطور محسوس از ارزش مورد بیمه کمتر شود بیمه گذار موظف است موضوع را بدون تاخیر به اطلاع بیمه گر برساند.

در صورتیکه کل و یا قسمتی از مورد بیمه بدلیلی غیر از تحقق خطرات بیمه شده زیان کلی ببیند بیمه نامه در ارتباط با کل و یا آن قسمت از مورد بیمه از زمان وقوع زیان کلی منفسخ و حق بیمه دوره اعتبار به صورت روز شمار محاسبه و مابه التفاوت به بیمه گذار مسترد میشود.

ماده ۱۷- بیمه مضاعف :

اگر تمام یا قسمتی از اموال بیمه شده موضوع این بیمه نامه به موجب قرارداد دیگری و برای همان خطر و مدت نزد بیمه گر دیگری بیمه شود بیمه گذار ملزم است مراتب را بدون تاخیر و با ذکر نام بیمه گر جدید و مبلغ بیمه شده به اطلاع بیمه گر برساند.

در صورت وقوع حادثه مسئولیت بیمه گر به تناسب مبلغی که خود بیمه کرده با مجموع مبالغ بیمه شده میباشد.

چنانچه اموال بیمه شده تحت بیمه نامه دیگری مانند بیمه نامه باربری که قبل از شروع بیمه نامه حاضر تنظیم گردیده بیمه شده باشد مسئولیت بیمه گر فقط نسبت به قسمتی خواهد بود که بوسیله بیمه نامه مقدم تامین نشده است.

ماده ۱۸ - تشدید خطر:

هرگاه در مدت بیمه تغییراتی در کیفیت و یا وضعیت مورد بیمه داده شود که موجب تشدید خطر باشد بیمه گذار موظف است بدون تاخیر بیمه گر را از تغییرات حاصله آگاه سازد و نیز در صورتیکه تغییرات نامبرده در اثر عمل بیمه گذار نبوده ولی بیمه گذار از حدوث آن اطلاع داشته باشد ملزم است ظرف مدت ده روز از تاریخ اطلاع بیمه گر را آگاه نماید.

در صورت تشدید خطر بیمه گر میتواند حق بیمه اضافی متناسب با خطر را برای مدت باقیمانده مطالبه یا اینکه قرارداد بیمه را ظرف ده روز از تاریخ اعلام بیمه گذار فسخ نماید. در صورتیکه طرفین نتوانند در میزان حق بیمه اضافی توافق نمایند از تاریخ اعلام عدم قبول بیمه گذار بیمه نامه منفسخ میگردد.

در هر صورت بیمه گر حق دارد حق بیمه اضافی را از هنگام تشدید خطر تا از زمان فسخ و یا انقضای مدت بیمه مطالبه نماید. در صورت تحقق خطر هرگاه مسلم شود در حین اجرای قرارداد بیمه گذار عوامل تشدید خطر را میدانسته و بیمه گر را مطلع نکرده است بیمه گر میتواند خسارت را به نسبت حق بیمه دریافته و حق بیمه مجدد پرداخت کند.

ماده ۱۹- حقوق مرتهن

بیمه گر مکلف است حقوق قانونی مرتهن را در مورد اموال بیمه شده اعم از منقول و غیر منقول تا حدود حداکثر تعهد خود در پرداخت خسارت رعایت نماید. حقوق مرتهن نسبت به اموال بیمه شده مزبور باید به اطلاع بیمه گر رسیده باشد.

ماده ۲۰- تغییر مالکیت

در صورتیکه مالکیت مورد بیمه به دیگری انتقال داده شود مراتب میبایستی در اسرع وقت به اطلاع بیمه گر برسد. در اینصورت انتقال حقوق و تعهدات ناشی از قرارداد بیمه به انتقال گیرنده منوط به موافقت کتبی شخص اخیر میباشد. خسارت به نسبت میزان استحقاق به ذوی الحقوق اعم از ذینفع مندرج در بیمه نامه پرداخت میشود.

ماده ۲۱- فسخ بیمه نامه

بیمه گذار میتواند در هر زمان بیمه نامه را فسخ نماید. در این صورت بیمه گر با در نظر گرفتن تعرفه کوتاه مدت، حق بیمه را محاسبه و مابه التفاوت دریافته را به بیمه گذار مسترد مینماید. بیمه نامه هایی که بموجب قانون یا قرارداد بنفع ثالث صادر میشوند از شمول این حکم مستثنی میباشند.

بیمه گر در مواردی که قانون بیمه اجازه فسخ به او داده است میتواند بیمه نامه را با یک اخطار ده روزه فسخ نماید و اعلامیه آن را با پست سفارشی به آخرین نشانی اعلام شده بیمه گذار ارسال نماید. در اینصورت بیمه گر بایستی حق بیمه دریافته باقیمانده مدت را پس از انقضاء ده روز از تاریخ اعلام اخطار مزبور به بیمه گذار بصورت روز شمار مسترد نماید.

ماده ۲۲- مواردیکه بیمه گذار حقوق خود را از دست میدهد:

در موارد زیر قرارداد بیمه باطل است و حق بیمه دریافته قابل استرداد نمیشود. در صورتیکه قسمتی از حق بیمه وصول نشده و یا خسارتی پرداخت شده باشد بیمه گر محق در مطالبه آن خواهد بود.

۱- کتمان حقایق یا اظهارات خلاف واقع عمدی بیمه گذار در پیشنهاد بیمه بنحویکه منجر به کاهش اهمیت خطر در نظر بیمه گر شده باشد.

۲- بیمه کردن اموال به میزانی بیش از ارزش واقعی با قصد تقلب.

۳- بیمه مضاعف مورد بیمه در مقابل همان خطر و مدت در نزد بیمه گر دیگر با قصد تقلب.

۴- مباشرت و یا مشارکت در ایجاد خسارت عمدی در موضوع بیمه توسط ذوی الحقوق اعم از بیمه گذار و یا قائم مقام وی.

۵- بیمه خطری که قبلاً تحقق یافته است.

ماده ۲۳- وظایف بیمه گذار در صورت وقوع حادثه:

در صورت وقوع حادثه بیمه گذار موظف است:

۱- حداکثر ظرف پنج روز از زمان اطلاع وقوع حادثه بیمه گر را مطلع نماید.

۲- حداکثر ظرف ده روز از زمان اطلاع وقوع حادثه بایستی کیفیت حادثه، فهرست اشیاء نجات داده شده، محل جدید آنها و مبلغ تقریبی خسارت را برای بیمه گر ارسال دارد.

۳- برای جلوگیری از توسعه خسارت در موقع یا بعد از وقوع حادثه، کلیه اقدامات لازم را بعمل آورد.

۴- بدون اجازه بیمه گر در مورد بیمه تغییراتی ندهد که تعیین علت حادثه یا ارزیابی خسارت را دچار اشکال نماید. مگر آن که تغییرات در جهت تقلیل خسارت و یا رعایت منافع عمومی ضروری باشد.

۵- ضمن همه گونه همکاری که بیمه گر برای تعیین حدود تعهدات خود بدان نیاز دارد حداکثر تا ۱۵ روز بعد از اطلاع از وقوع حادثه فهرست اموال موجود در روز حادثه، فهرست اموال از بین رفته و آسیب دیده و در صورت درخواست بیمه گر بهای آنها بلافاصله قبل از تاریخ حادثه در اختیار بیمه گر قرار دهد.

ماده ۲۴- ارزیابی خسارت

۱- در صورتیکه مالی به کمتر از قیمت واقعی بیمه شده باشد بیمه گر فقط بتناسب مبلغی که بیمه کرده است با قیمت واقعی مال مسئول خسارت خواهد بود.

۲- قیمت واقعی مورد بیمه در زمان بروز خسارت بر این اساس که بیمه را نباید وسیله انتفاع قرارداد، محاسبه خواهد شد.

۳- در صورتیکه مبلغ خسارت وارده مورد توافق نباشد بیمه گر و بیمه گذار حق دارند درخواست تعیین میزان خسارت وارده را بوسیله هیاتی مرکب از سه نفر کارشناس به شرح زیر بنمایند:

الف - هر یک از طرفین یک نفر کارشناس انتخاب و کتبا بطرف دیگر معرفی مینماید.

کارشناسان منتخب متفقاً نسبت به تعیین کارشناس سوم اقدام خواهند نمود. در صورتیکه یکی از طرفین کارشناس منتخب خود را

در مدت ۱۴ روز از تاریخ اعلام طرف دیگر انتخاب ننماید و یا کارشناسان منتخب در تعیین کارشناس سوم طرف مدت يك ماه از تاریخ آخرین انتخاب و اعلام به توافق نرسند درخواست تعیین کارشناس یا کارشناسان تعیین نشده به دادگاه ذیصلاح تقدیم خواهد شد.
ب - هر يك از طرفین میتواند در صورتیکه کارشناس سوم نسبت خوبشاوندي با طرف دیگر داشته باشد کارشناس مزبور را رد نماید.
ج - هر يك از طرفین حق الزحمه کارشناس منتخب خود را خواهد پرداخت و حق الزحمه کارشناس سوم بالمناصفه بعهدہ طرفین خواهد بود.

ماده ۲۵- اختیارات بیمه گر در مورد اموال خسارت دیده
بیمه گر میتواند اموال خسارت دیده و نجات داده شده را تصاحب ، تعمیر و یا تعویض نماید.
که در اینصورت میبایستی تمایل خود را کتبا" و حداکثر ظرف ۳۰ روز پس از دریافت مدارک مذکور در بند ۵ ماده ۲۳ به بیمه گذار ابلاغ نماید. بهای اموال تصاحب شده براساس توافق و یا ارزیابی تعیین خواهد شد. تعمیر و یا تعویض اموال مورد بیمه خسارت دیده توسط بیمه گر میبایستی ظرف مدتی که عرفاً" کمتر از آن مقدور نمیشد انجام پذیرد.

ماده ۲۶- مهلت پرداخت خسارت
بیمه گر مکلف است حداکثر ظرف چهار هفته پس از دریافت کلیه اسناد و مدارکی که بتواند بوسیله آنها حدود مسئولیت خود و میزان خسارت وارده را تشخیص دهد ، اقدام به تسویه و پرداخت خسارت نماید.

ماده ۲۷- مواردیکه موجب کاهش جبران خسارت میشود
در موارد زیر بیمه گر میتواند پرداخت خسارت را رد نماید یا اینکه آن را به نسبت درجه تقصیر ذوی الحقوق اعم از بیمه گذار یا قائم مقام وی کاهش دهد:
۱- هرگاه حادثه در اثر تقصیر ذوی الحقوق اعم از بیمه گذار و یا قائم مقام وی روی داده باشد.
۲- هرگاه بیمه گذار به وظایف مندرج در ماده ۲۳ عمل ننموده باشد و در نتیجه میزان خسارت افزایش یافته ویا به حقوق بیمه گر خدشه وارد آید.

ماده ۲۸- مهلت اقامه دعوی
بیمه گر و بیمه گذار ضمن عقد خارج لازم شرط و توافق نمودند که کلیه دعاوی ناشی از این بیمه نامه را طرف مدت دو سال از تاریخ بطلان ، فسخ و یا انقضای مدت بیمه نامه و در صورت وقوع حادثه موضوع بیمه نامه از تاریخ وقوع حادثه مزبور علیه یکدیگر اقامه نمایند و هرگونه ادعای احتمالی پس از انقضای دو سال یاد شده را از خود سلب و بلاعوض به طرف مقابل صلح نمودند . دعاوی ناشی از این بیمه نامه پس از دو سال مذکور مشمول مرور زمان و غیر قابل استماع میباشد.

ماده ۲۹- اصل قائم مقامی
کلیه حقوق بیمه گذار علیه اشخاص ثالث به لحاظ تقصیر یا مسئولیت اشخاص مذکور در ایجاد حادثه تا میزان خسارت پرداخت شده توسط بیمه گر ، به شخص اخیر منتقل میگردد.
شرکاء ، کارکنان ، همسر و بستگان نسبی و یا سببی درجه اول بیمه گذار از لحاظ اجرای مقررات این ماده شخص ثالث تلقی نمیگردند مگر آن که خسارت ناشی از عمد آنان باشد.

فصل سوم - استثنائات
ماده ۳۰- مسکوکات ، پول ، اوراق بهادار، اسناد ، فلزات قیمتی به هر شکل ، جواهرات و مروارید، سنگهای قیمتی سوارنشده ، هرگونه اسناد و نسخ خطی و همچنین هزینه بازسازی نقشه ، جمع آوری مجدد اطلاعات و یا تنظیم دفاتر بازرگانی تحت این بیمه نامه پوشش ندارد مگر آن که صراحتاً" خلاف آن شرط شده باشد.

ماده ۳۱- تحقق خطرات موضوع این بیمه نامه چنانچه ناشی از هر يك از حوادث و وقایع ذیل باشد، تحت پوشش این بیمه نامه نخواهد بود. مگر آن که صراحتاً" خلاف آن شرط شده باشد:
۱- جنگ . جنگ داخلی ، آشوب و بلوا ، اعتصاب ، قیام ، انقلاب ، کودتا ، اغتشاشات داخلی و یا اقدامات احتیاطی مقامات نظامی و انتظامی

۲- آتش فشان ، ریزش زمین ، سیل ، طغیان رودخانه ها ، حریق تحت الارضي و یا آفات سماوي
۳- انفجار مواد منفجره مانند دینامیت ، تي - ان - تي و باروت

۴- فعل و انفعالات هسته اي
ماده ۳۲- خسارت وارده به موتورها و ماشینهای برقی در نتیجه اتفاقات زیر که در داخل موتورها و ماشینهای مزبور بوقوع بپیوندد به هر علت مورد پوشش این بیمه نامه نمیشد:
اتصالات و اثرات ناشی از جریان برق ، پاره شدن هادی ، جرقه زدن ، امواج برقی ناشی از این اتفاقات بار زیاد و یا عدم کفایت عایق بندی . لکن خسارتي که در نتیجه اتفاقات مذکور در سایر قسمتهای مورد بیمه بروز نماید، تحت پوشش خواهد بود.
ماده ۳۳- خسارت وارده به ظروف تحت فشار صنعتی ناشی از انفجار این ظروف مورد پوشش این بیمه نامه نمیشد. لکن خسارتي که در نتیجه تحقق خطر مزبور در سایر قسمتهای مورد بیمه بروز نماید تحت پوشش خواهد بود.
ماده ۳۴- خسارت وارده به مورد بیمه در محدوده آتش کنترل شده تحت پوشش این بیمه نامه نخواهد بود.

